

Izhaja vsak četrtek  
in velja s poštino vred  
in v Mariboru s pošilja-  
njem na dom  
za celo leto 3 gld. — kr.  
„ pol leta 1 „ 60 „  
„ četrť leta — „ 80 „  
Naročnina se pošilja  
opravništvu v dijaškem  
semenišču (Knaben-  
seminar.)

Deležniki tisk. društva  
dobivajo list brez po-  
sebne naročnine.

# Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

## Posamesne liste

prodaja knjigar Novak  
na velikem trgu  
po 5 kr. — Rokopis.  
se ne vračajo, nepla-  
čani listi se ne spre-  
jemajo.

Za oznanila se plačuje  
od navadne vrstice, če  
se natisne enkrat 8 kr.  
dvakrat . . . 12 „  
trikrat . . . 16 „

## Dve nemškutarski trdnjavi propali!

Zopet smo Slovenci na Štajerskem nemškutarjem vzeli 2 trdnjavi, iz katerih so se naši nasprotniki mnogo let režali nad nas. Ptujski okrajni zastop in ormožki je v slovenskih in narodnih rokah. Veselo navoico in drobneje popisujeta dva dopisa iz Ormoža in iz Ptujja. „Dne 24. majnika smo pridobili ormožki Slovenci sijajno zmago; vsi od narodne stranke postavljeni kandidatje so bili izvoljeni in sicer: za načelnika: g. Franc Kmetič, c. kr. okrajni sodnik, za njegovega namestnika: g. dr. Ivan Geršak, kateri je tudi v odbor voljen, drugi odborniki so: gg. župan Davorin Čulek in Ivan Kočever v Središči; g. Henrik Schmidl, oskrbnik pri Velikinedelji, č. g. Gašpar Majhenič, župnik pri sv. Miklavži in g. Franc Škrlec, c. kr. poštar pri sv. Tomaži. Dela je dosti, toraj hajd korajžno na delo za blagor ormoškega okraja; živili narodni volilci!“

Tako nam poroča blag narodnjak iz Ormoža. Res, vesela in pomenljiva je ta zmaga. Dobili smo o tej zmagi več dopisov, ali ker so nasprotnike propadle ostro prejimali, zato nismo dali tiskati. Mislimo, da bo sedaj dopisnikom samim po volji. Vrlim volilcem: pa čast in slava! Ormožanje so sedaj dobri sosedje narodnim Ljutomerčanom, ki imajo uže mnogo let narodno slovensko večino v okrajnem zastopu. Sledeči dopis javlja nam jednako zmago v Ptujju.

„Jako srečno so volitve v okrajni zastop ptujski dovršene in narodna stranka ima zdaj v zastopu odločno in zanesljivo večino. Od našincev bili so priporočeni in tudi izbrani sledeči gospodje: A. Za skupino velikega posestva. 1. Aleksič Fidelij, kvardijan v Ptujju. 2. Gregorič Alojzij, odvetnik v Ptujju, 3. Kocuvan Anton, župnik pri sv. Vrbanu, 4. Ploj Jakob, odvetnik v Ptujju, 5. Rajč Božidar, župnik pri sv. Barbari v Halozah, 6. Rajšp Ferdinand, oskrbnik grajščine gornje ptujske. 7. Skrabar Viktor, dohtar zdravništva v Ptujju. 8. Terstenjak Jakob, župnik pri sv. Marjeti. 9. Vojsk Ivan gostilničar in posestnik v Ptujju. 10.

Žitek Jožef gimn. profesor v Ptujju. B. Za skupino deželnih občin. 1. Drevenšek Janez posestnik v Leskovci. 2. Domitar Jurij posestnik v Vurberku. 3. Gregorec Anton, vrčnik pri sv. Marjeti. 4. Jurič Jakob posestnik pri sv. Lovrenci na Dravskem polju. 5. Koser Franjo posestnik pri sv. Lovrenci v Slov. gor. 6. Merkuš Šimon posestnik v Dražencih. 7. Mikl Tomaž trgovec in posestnik pri sv. Marjeti. 8. Sovič Aleksander, župnik pri sv. Trojici v Halozah. 9. Šumbergar Franjo, posestnik pri sv. Barbari v Halozah. 10. Šoštarč Franjo trgovec in posestnik pri sv. Vidu. 11. Vodušek Andraš župnik v Leskovci. Skupina trgovine in obrtnije, to je skupina, v kojoj spadajo oni, ki od svoje trgovine ali obrtnije najmanje po 60 fl. neposrednega davka plačujejo, ima takrat samo 9 udov, ki so sami po sebi udje okrajnega odbora. Med temi 9 držita se 2 odločno narodne stranke, namreč gosp. Jurca Andraš trgovec in posestnik v Ptujju, pa Kaizer Martin žganjar in posestnik v Ptujju. Izmed ostalih 7 še so 3 ali bar 2, ki našim težnjam niso posebno protivni, skoro bi rekel, iz tega ali onega uzroka več ali manje prijazni. Iz skupine mest in trgov zastopan je Ptuj v okrajnem shodu od 8 udov in Gora z 2, namreč gosp. Kosišejem in gosp. Žankovičem, ki sta že od nekdanj kot odlična in zanesljiva moža naše stranke visoko čislana in iskreno poštovana. Potem takem računui narodna stranka, ako se ne bođe prikazalo zmes po kde katero zrno črnega kokolja, na 25 odličnih glasov. Na Vrbanovo bila je potem volitev za okrajni odbor. Narodna stranka priporočala je sledeče može: 1. za načelnika: gosp. Rajšpa Ferdinanda posestnika in oskrbnika grajščine gornje-ptujske. 2. za podnačelnika gosp. Dr. Gregoriča Alojzija velikoposestnika in odvetnika v Ptujju. Za odbornike in sicer: 1. Iz skupine velikega posestva g. dr. Gregoriča vel. pos. in odvet. 2. Iz skupine trgovine in obrtnije g. Jurca Andraša trgovca in posestnika v Ptujju. 3. Iz skupine mest in trgov gosp. dr. Breznika, župana ptujskega in odvetnika v Ptujju. 4. Iz skupine deželnih občin gosp. Šoštarč Franja posestnika pri sv. Vidu.

Iz vseh skupin: Gosp. Rajča Božidara, župnika pri sv. Barbari in g. dr. Škrabarja Viktora okrajnega vračnika in posestnika v Ptuji. Ker se je na ednem od narodne stranke v zastop zvoljenem koj v početku zapaziti moglo, ka bo de pri volitvi v odbor na od sebe vlekcl, eden se pa zopet modro zakcsnil, smelo se očkivati, da bo de ravno kar imenovani priporočkni odbor od 23 naše stranke nazočih poredoma s 23 glasi izbran. Ali glej! Izmed 23 našel se je eden rjavi Judež in tako je bil gosp. oskrbnik Rajšp z 22 glasi za načelnika izbran, zoper g. dr. Strafella, kojemu je pripalo 15 glasov. In blizo tako bili so razdeljeni glasi tudi pri volitvi podnačelnika in odbornikov iz skupin velikega posestva in trgovine z obrtnijo, ki so dobili odnosno po 24, 22, 21 glasov. Kdo je bil odpadnik, si za zdaj na uho šepčkemo; ob drugej priliki bo pa se, če bi se kaj takega zopet pripetilo, celo razumljivo in na vsa usta povedala, kdor se je, hoteč na dvema stoloma sedeti, pri glasovanji tako na debelo znojil in potil, ka smo se motreči ga komaj smeha zdržali. Rekli bomo zakaj je v očeh poštenjakov značajnost kam več vredna od golega bogastva, naj potem enkrat zve, kaj se pravi možbeseda in kaj je figamožstvo. Da sedajna večina nema namere, brez obzira na postoječe razmere tako postopati, kakor se je godilo navadno poprej, pokazala je dovolj jasno pri volitvi odbornika za mesto in trg. Nekako čudno, da ne rabim drugega izraza, bilo je glasovanje Ptujčanov proti svojemu lastnemu županu od naše stranke v mestno skupino priporočkenu za moža, kojemu se inače kaj radi spcstjo — v žepu grozijo. Pa tako se dogaja. Vse se dragovoljno odpusti in pozabi samo, da bi se . . . ali ostani v piseku! Naj na kratko povem: razve g. dr. Škrabarja, ki je 3 glase premalo dobil, zbrani so v odbor vsi od narodne stranke priporočkni in — g. dr. Strafella. . . Na konci še pristavim, ka ima naša stranka svoje shode v lepo priredjenej prijaznej gostilnici Vojskovej.“

## Gospodarske stvari.

### Ajda, jeda, jejda ali helda.

Ta enoletna rastlina s čevcl visokim, k višku stoječim, večidel krvavo-rudečim stebлом, je doma iz Azije, od koder so jo pred 300 leti k nam v Evropo prinesli. Razločujemo 2 povrsti ajde: navadno črno in sivo-zrnato ajdo. Teža zrnju: 62—65 kilo hektoliter. Kaljivost: 2—3 leta. Podnebje ljubi toplo in je proti mrazovom občutljiva, vendar, ker potrebuje za rast primeroma malo časa, morejo jo tudi v mrzlejih krajih še s pridom sejati. Zemlja: ajdi ugaja bolj lehka pa ne preizpita. Stori tudi v zibah t. j. močvirnatih zemljiščih, vendar najbolj v požganem mahovji in lazih, to pa za vsakim predsadežem. Navadno sejejo ajdo v rženo strnišče. Gnojitev frišna ne

kaže. Kdor pa le frišno gnoji, ta pridela veliko slame pa malo zrnja. Boljše je tretjemu ali četrtemu sadežu pred ajdo gnojiti. Ako pa kdo na sejano ajdo potrosi 4—5 meterskih centov pepela, 2—2.5 metr. centov guanovega superfosfata ali 2—2.5 met. centov razkrojene koščene moke, ta bo dobil izredno lepega pridelka. Priprave: ajda zahteva dobro izorano in čisto zemljo. Čas sejati je v mrzlih krajih prva polovica maja, navadno pa pozneje namreč ko žito požanjejo ter jo brž v novo strnišče posejejo. Semena je treba: pri sejanji z roko 1—1.5 kilo, z mašino 0.8—1 kilo na hektar; globoko se ne sme pod zemljo zavleči seme, k večjemu 3—5 centimetrov; če le mogoče naj se povalja z valjarjem. Rast završl se v 80—100 dneih. Žetev je ob konci avgusta in začetku septembra t. j. brž ko je večina zrnja očrncl. Dalje se naj ne čaka, akoprem bi še marsikteri cvet ne bil ocvetcl. Kajti drugače se mnogo zrnja osiplje in izgubi. Ajdo pri nas žanjice žanjejo, v snopiče vežejo, ki se potem ali v razstave postavijo, ali v ostrvi naložijo ali v kozolcih razobesijo. Suši se ta rastlina prav po malem. Pridelki so jako različni in nezanesljivi. Pravijo, da obrodi v 10 letih k večjemu 2krat bogato, 4krat dobro in 4krat slabo. Sploh daje hektar 15—25 hektolitrov zrnja in 10—20 kilo slame. Hranitev in poraba: Do mlatitve treba je ajdo sušiti v prezračnih prostorih. Izmlačeno zrnje daje zmleto prav dobro moko, ki rabi za izvrstne žgance; šrotana ajda služi kot vrlo dobra krma. Slama je dobra kot krma, navadno se pa ž njo le nastilja. Takšen gnoj je izvrsten. Kajti ajdina slama ima v sebi 160 delov vode, 13.0 dušca, 51.7 pepela, 24.2 kalija, 1.1 natrona, 9.5 apna, 1.9 magnezije, 6.1 fosforove kisline, 2.7 žveplove kisline in 2.9 kremenove kisline. Mnogim rabi zato tudi kot zelenjavni gnoj. V cvetu daje bučclam izvrstno pašo. Sadež za ajdino je najboljše izvoliti kakšen okopavni sadež, kateremu se pa ima pognojiti. Sovražniki so ajdi nekšne goscnice še bolj pa jesenski mrazovje ali slane. Zoper te bi si mogli posestniki pomagati, ako bi v enej okolici vsi pripravili kurež s plevami in šarami tako, da bi se dim zjutra vlegcl nad ajdine. Tudi južno vetroje rado posmodi ajdo, da je namesto zrnja sama zuna!

### Konjsko kopito in kako treba z njim pametno ravnati.

M. Konj s pohabljenimi nogami je prav za prav za nič več. In vendar se skoraj noben ud konjskega telesa toliko zlo ne rabi, ko ravno njegove noge. Živinski zdravniki imajo ravno z bole-nimi in pohabljenimi konjskimi nogami skoraj največ posla in zaslužka. Vzroki teh nožnih boleznl pri konjih so večidel iskati v napačnem in krivem ravnanji s konjskim kopitom. Trdovratno se kovači in konjski lastniki držč krive navade, po kateri se pri kovanji konju kopita pilijo, nerodno



porezujejo, žgejo, s katranom ali katerokoli maščobo mažejo. Celo konjsko nogo natanko popisovati, bi tukaj predalet segalo, le o konjskem kopitu in njegovem glavnem delu, iz kterega največ obstoji, o roževini, hočemo kratko besedo spregovoriti.

Roževina je vlaknata tvarina, ki ima 25 odstokov vode v sebi. Tu je treba ravno izrečeno resnico močno povdarjati, da ima namreč kopitna roževina, če je zdrava in še v naravnem stanu, vodo v sebi, kar je za kopito stvar visoke važnosti. Ako se roževini voda odtegne, postane suha, trda in neprožljiva in je blizo taka, kakoršen je kos subega mizarskega lima, ki se v takem stanu kakor steklovina na mnoge kosce razleti. Roževini se morajo tedaj njeni vodeni obstanki varovati in hraniti kolikor le koli mogoče, če se hoče, da ostane kopito zdravo in v dobrem in porabnem stanu. Da je to živa resnica, o tem se vsak sam lahko prepriča na nohtih svojih nog. Ako jih hočemo porezovati v celo suhem stanu, tako je porezovanje težko, nohet se rad zadira in lomi, ko smo si pa noge skopali, nož lahko in gladko nohte reže. Navadni način kopito žgati, da se podkev kopitu prileže in piljenje kopita, da dobi lepšo podobo, kakor tudi mazanje s katranom ali kako si bodi maščobo, vse to vodo iz roževine kopitove izganja, kopito postane suho, se skrči in se začne zadirati in lomiti. Taka roževina, ktera je za varstvo noge vstvarjena, je oslABLJENA in deloma celovničena. Ako se spodnja stran kopita razbeljenega železa dotakne, se voda iz žganega dela razsopari. To je samo na sebi jasna stvar. Ako se gladka in svitla zvnajna stran kopita odpili so nježne notrajne rožene plasti onim slabim nasledkom izpostavljenega, kteri iz izpuhtenja vode iz roževine izvirajo. Tako je mogoče, da nebrojne drobne luknjice v roževini vodo, ki jo imajo v sebi, pozgubé. Roževina postane po tem takem tudi suha, krhka in se skrči. Katran ima v sebi neko kislino in pa ubežno olje, ki ubeži v zrak in le nekaj črne smolnatne snovi za seboj pušča. Ako se tedaj konju kopito s katranom maže, njegova kislina na roževino kopitovo kemično deluje, jo strdi in krhko naredi in olje, ki je izpuhtelo, pušča za seboj med vlaknom tanke špranjice. Na kopitno roževino ravno tako deluje, kakor na usnje, n. pr. na podplat kakega črevlja. Usnje postane po nekterih dneh trdo, topo, suho in vode ne prepušča. Ravno tako deluje katran in olje na roževino, preženeta vodo iz nje, se postavita na njeno mesto in delata roževino trdo, krhko in razpokano. Tudi tvarina, iz ktere je strela, t. j. srednji in spodnji del konjskega kopita, ustvarjena, je iz roževine. Ta je vendar mehkejša in manj trdna, ko druga kopitova roževina. Za to je pa tudi za zvnajne moči bolj občutljiva in jim bolj pristopna. Ako se strela voda vzame, se tudi ta del skrči kakor drugi.

Iz vsega tega, kar se je o naturi kopitne

roževine konjske dozdej povedalo, vsakdo vidi in spozna, kako se mora s konjskim kopitom prav za prav ravnati, da se vsako poškodovanje od njega za pravega časa odvrne. Kot ravnilo mora tu vsakokrat veljati, da je treba podkev po kopitu ne pa kopito po podkvi ravnati. Kedar se podkev na kopito deva, se ji mora kopitni podplat s previdnim prirezovanjem priravnati pa ne z žganjem. Ako se je podplat ali strela po slabem ravnanju z njima skrčil in posušil, se ne sme z maščobo ali katranom mehčati, ampak z vodo in glicerinom, kteri se z vodo meša pa je ne prežene. Glicerin nima v sebi nobene kisline ali razjedovavnih lastnosti, ampak roževino mehča in voljno dela, pa tudi ne izpuhteva. Glicerin roževino mehko napravi in stori, da se njeno vlakno more raztegniti. Tako se zabrani, da se roževina ne krči in če se je že skrčila, se to zopet popravi.

Konjerejcem ormoškega okraja na znanje.

Dne 8. junija se bodo o poldne v Središču popoldne pa v Ormoži pregledovali tisti konji, kateri bi bili za gračko razstavo primerni; pa oziralo se bode samo na mlajše v konjerejskih zapisnikih zaznamovane kobile z žrebeti ali brez žrebet in pa na eno- in dveletne žrebice; to se javlja, da se drugi konji zapstoj ne doženejo. Dotične izkaze naj vsak seboj prinese; pri teh prilikah se bodo tudi kobile na novo v konjerejski zapisnik zapisovale. Na ta ogled se popolnem prstovoljno konji spravljajo.

Sejmovi na Koroškem 14. junija zgornji Drauberg, 15. junija Grajfenburg; 24. jun. Gutštajn; 28. jun. zgornji Drauberg, 30. junija Pontabla, Terbiž.

## Dopisi.

Iz Maribora. († Franc Kežman), velečestiti infulirani stolni dekan škofije lavantinske so umrli v soboto dne 29. maja zjutraj ob 8. uri v 68. letu svoje starosti, to pa po dolgej in hudej bolezni in lepo sprevideni s sv. zakramenti za umirajoče. Visokej časti, velikim zaslugam primeren bil je sprevod in pogreb dne 30. maja ob 6. uri zvečer. Spreveda je se udeležilo ogromno veliko ljudstva in duhovnikov. Slednjih je bilo okolo 50, med njimi ptujski prošt in celjski opat. Mrliča so od hiše nesli najprvle v stolno cerkev, kamor so sprevod vodili mil. knezoškof. Tukaj so pa vel. čest. g. kanonik Kosar v izvrstnem govoru od ranjkega jemali slovo. Potem smo ranjkega pod vodstvom preč. stolnega prošta Fr. Zorčiča sprevaljali na mirodvor, kder sedaj truplo počiva na strani matere, sestre in stričnika. Ob konci so še gospodje bogoslovci zapeli genljivo in krasno nagrobnico slovensko. Zadušnice obhajale so se drugi den, dne 31. maja, v stolnej cerkvi ob 8. uri zjutraj. Obširnejši životopis objavimo v „Cerkveni prilogi“, ako nam ga kteri prijatelj ranjkega sestaviti blagovoli. Toliko opomnimo tukaj, da so bili ranjki gospod rojeni

v Dobovi 8. sept. 1812, v mešnika posvečeni pri sv. Andreji na Koroškem 4. avg. 1835, kaplan v Lučah 1. sept. 1836, kaplan I. v Šoštanji 5. sept. 1838, provizor pri sv. Janzi na peči 20. avg. 1840, kaplan I. pri sv. Martinu pri Slov. Gradci 23. sept. 1841, provizor ondi 15. okt. 1841, zopet kaplan ondi 24. avg. 1842, in zopet provizor 24. marcija 1843, kaplan v Mozirji 26. avg. 1843, župnik v Zrečah 19. marcija 1845, župnik pri sv. Mihaelu pri Šoštanji 23. aprila 1853, župnik v Pišecah 24. jun. 1855, kanonik 1. marcija 1864 in stolni dekan 27. dec. 1870. Kot stolni dekan so kmalu zboleli na očeh in naposled popolnem oslepnoli. Zadnja 3 leta so pa tako hudo zboleli na vsem telesu, da so se vsakemu morali usmiliti, kdor je prilike imel z blagim gospodom občevati. Bili so pa vseskozi pravi potrpežljivi Job. Naj počiva Njih truplo v miru, Njih duša pa bodi priporočena pobožnemu spominu in molitvi!

**Iz slov. bistriške okolice.** (Mraz, prošnja do dež. poslancev g. dr. Radaja in g. Fluherja). V noči od 20. do 21. maja napravil je hud mraz veliko škodo na krompirji, fižolu, koruzi in tudi v bolj nizkih vinogradih. V nedeljo 23. maja pa je začel tukaj in po visokem Pohorju silno liti dež, ki je neizmerno poškodoval vsled nastale povodnji v ravnici ležeče travnike. Teh povodnjij je se nam pa vselej bati, kedar večja ploha prihrumi. Krivo je temu največ to, ker Devinski most ni v redu in ker na državnej cesti na levej strani potoka in mosta ni kanala čez njo tam, kder je ona najbolj nizka. Most je prenizek, cesta pa se zmiraj še nasipava in tako voda ne more naprej, se nabira na zgornjem kraji ter poplavlja travnike in njive. Naposled še podjé voda in predere cesto in potem niže ležeče travnike in njive poplavi in jih poblati po 2—3 črevlje na debelo z blatom peskom in drobnim kamenjem. Kmetje trpijo tukaj tem večjo škodo, ker se to leto na leto po večkrat ponavlja. Vsi sprevidijo, da je most na državni cesti treba podreti in večjega postaviti tako, kakor je v Gornji Polskavi, dalje pa še kanal prirediti tam, kder se cesta najbolj nizko vpogne. Toda sami si pomagati ne moremo, tudi od c. k. glavarstva nimamo upanja dobiti kakšne pomoči, zato prosimo svoja deželna poslanca g. dr. Radaja in g. Fluherja, naj se spomnita v prihodnjem deželnem zboru svojim volilec dane besede, da se bodeta za vsakojake naše potrebe potegovala. Lepo nju torej prosimo, naj reč sprožiti v deželnem zboru, da nam bode pomagano. Sami si v tej reči pomagati ne moremo pa tudi ne smemo, ker zadeva državno cesto in most. Ako le količkaj stvar dalje spravita, hvaležni jima bodemo!

**Iz Velenja.** (Slana — učiteljica — nemčur). Dne 20. maja bila je tukaj po naše Šaleški dolini močna slana, ki je krompir, turšico, fižol poparila in posebno po nizkih vinogradih in krajih

grozdju in sadju škodila. Ta teden smo Velenjčani tudi zopet dobili zaželeno učiteljico ročnih del v osebi gospodične Matilde Werglez, kateri naj bo priporočeno se ozirati pri poduku njej izročeni deklic na pravo potrebo prihodnjega stanu učenk. Toraj proč s tistim večnim „štikanjem“ in „heklanjem“, ki je za kmečke ljudi nič manj kakor koristno! Plesti, šivati in strgano obleko zakrpavati naj se naše deklice učijo! To bo jim pomagalo si kruha služiti in ne bo ošabnosti in širokopenosti v premladih srcih budilo. Če se izjemno kaka družina, oče, mati ali učenka za takšen poduk oglasi, češ da morda rabi, takim se naj brž v obličje pove, da v šoli se mora gledati na korist in potrebo večine učencev in ne sme na ljubo kake boljše družine splošne koristi zanemarjati. Nahaja se v Velenji tudi že dalje časa neko „fanatično“ nemčurče, ki prav neslano in na celo grd način po javnih krčmah čez Slovence psuje; trdi, da Slovenci niso še ljudje ne in jim želi, da bi pokrepali: „die Slovenen sind kein Volk; diese Hetzer und Krakehler sollen krepiren, dann wird Ruhe!“ Čuj, mili narod! Človek, katerega tako velikodušno preživljaš, se predrzne te tako nezaslišano psovati. Ako ne bo miru dal, ga bo treba še natančneje popisati, tega potovalnega ptiča! Dnes dosta!

**Iz Podčetrka.** (Začasni tatovi.) Odkar glasoviti Guzaj svoje zlobno rokodelstvo tako srečno doprnaša, da mu ta posel nikdo vstaviti ne more, popade vsakega strah in groza, ko le njegovo ime čuje. Resnica je pa, da njegovi grdobni tovarši mnogo tatvine na njegov račun doprinesejo. V Kozjanskem okraji se večkrat čuje, da so tatovi tu pa tam vlomili in razne reči odnesli, in po navadi je Guzaj kriv. Tudi v Imenjem so v začetku aprila t. l. tamošnjega trgovca po noči taki nepotrebni gostje obiskali, in seboj odnesli razne robe, slanine, kave itd. tudi nekaj denarja v vrednosti do 700 fl. Potegnili so tako srečno, da se dolgo ni dalo nobenega sledu najti. Marljivosti in trudu Podčetrtskih žandarjev se je pretčeni teden posrečilo, tatinsko gnjezdo iztakniti. Dva tata z ukradeno robo obložena so prignali v Podčetrtek zgodaj v jutro; kajti celo noč so iskali ukradene reči pa jih niso mogli najti, ne na dilah ne v hlevih, ne v kletéh; na zadnje so začeli s bodali po listji iskati; in res — kmalu zadene eden na škrinjo — in v tem trenutku zavpije žena enega tatú: Jezus, Marija! Škrinja je bila polna nakradenega blaga. Dne 26. maja po poldne so ju vklenjena k sodnji v Kozje odgnali. Na hrbtu je nosil vsaki tat mavho ukradenega blaga. Videti jih je bilo, kakor da bi Kočevarji fige in pomeranče prodavali. — Zasačena ptiča sta posestnika v Birstanji, ki sta še dosti premožna. Kradla nista iz potrebe, ampak iz navade. Gotovo imata še več tovaršev. Nek dopisun je po raznih časnikih žandarje v Podčetrku ovadil, da jim je roparski Guzaj po zimi v žensko preoblečen v oštariji piti in jesti kupil.



To je nesramna laž bila. No in kdo jo je prvi v nemške liste v Gradec poslal?

**Iz Krapja.** (Toča). Letošnje spomladanske dneve, posebno pa celi april, nam je pustil Vse-mogočni, da so ugajali vsaki rastlinici in tako je vse v najlepšem redu se dalo opraviti pa tudi vse lepo rasti, da je človečje srce veselilo se, ko je gledal po polji, ker je vse lepo rastle in obetalo veliko pa veselo dobrega. Ali česar se človek veselil, mu rado spodleti. Po polji je bilo prav lepo vse, posebno pa žita so bila takšna, da malo kedaj, pa tudi drugo je bilo vse prav lepo, zimina ali jarina. Toda uže začetka maja začeli so nas plašiti deži, burje, plohe in tudi večkrat povodnji in to je trpelo naprej tako dolgo, da nas je obiskala 17. t. m. ob  $\frac{1}{2}$ 3. uri strahovita toča, ki je prilomastila od Velike Nedelje, iz ormoškega okraja v Ljutomerski, in tako je ropatela kraj Ljutomera skozi Kameuščak, Lokavce, Grlavo, Krapje čez Muro na Ogrsko. Na več škode je storila rži, ta je na nekterih prostorih tako vtla pobita, da na njivah po oral velikih bi se nebi nabralo betevja čez 4 suope. Zato so tudi cenilni možje škodo cenili tako, da so izrekli: rž je vzelo popolnem, pšenico pa do  $\frac{2}{3}$ . To je hud udarec za najlepši del Murskega polja. Pa še to ni bilo zadosti. Dne 21. t. m. nas je pozdravila ojstra slana, ki je po polji storila precej škode, zimini posebno pa jarini. Tudi 23. smo imeli strašno nevihto z dežem in drobno točo. Bog pomagaj! Josip.

**Od Nove cerkve.** (Več žalostnih, kakor pa veselih novic.) Dnes smo pokopali mlado ženo, mater trojih otrok, katerih starejše še le komaj 3 leta šteje. Umrla je za kozami ali osepnicami, ki ne nehajo po farah ob južni strani Pohorja razsajati. — Pri svinjah je pa „pereči ogenj“ ali vrančni prisad kmetovalcem že obilno škode napravil. Kedaj se bode vendar najšlo pravo zdravilo zoper to „svinjsko kugo“? — Mraz pretečenega tedna je tudi pri nas veliko škodoval! Po vinogradih se zimski pozeb še močno pozna; sedaj nam je še pa slana nekaj mladik, posebno pa koruzo, fižol in krompir jako pošmodila. Ali kdo bi se čudil, da nas Bog z nadlogami vsake vrste obiskuje, ker ljudje ne nehajo božjo jezo si nakopavati. Nobeden shod ne mine, skoraj že nobena nedelja ne preteče, da bi se hudobni fantalini, nesramni ponočnjaki ne pretepavali. V Šmartnem, (kakor je „Gosp.“ že poročal) so bink. ponedeljek kmečkega fanta tako stepli, da je kmalu potem umrl. V kratkem času zaporedoma so se pri nas, kakor pri vseh sosednjih farah, fantje pretepavali. Nekteri novo-cerkevski pobalini so iz teh ponočnih bitek hudo raztolčene glave domu prinesli. Upamo, da bode naš občespoštovani občinski predstojnik, g. Janez Jamnik, kateri je bil te dni soglasno zopet za župana izvoljen — takšne shode ponočnjakov tem bolj oestro preganjal, ker vidi, da občina v njega zaupanje stavi, ter mu je na stran dala skoraj same mlade in krepke sve-

tovalce. Občinski možje! stopite za lepi red na noge! Dobri farani vam bodo hvaležni. Naposled naj še pohvalo izrečem onim hišam, ki so v praznik sv. Rešnjega telesa štiri postaje ali „evangelije“ tako lepo okinčale in preč. cerkvenemu predstojništvu, ki nam je naše pokopališče prav lepo ozaljšalo. Priskrbelo je namreč nov velik križ, ker stari je bil v 36 letih strobnel. Podobo, ki meri nad 2 metra, zrezal in pobarval je g. Jožef Brenko iz Frankolovega — za samouka res prav lepo delo! Les za novi križ sta pa dva farana darovala. Bog jima povrni! Tudi obzidje pokopališča se je na novo ometalo, tako da ima naše staro pokopališče pomlajeno lice!

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Svitli cesar so se odpeljali na Česko in bili sijajno sprejeti v Pragi, kder ostanejo do 4. junija pri svojem sinu cesarjeviči Rudolfu; potem podajo se v Kraljevigradec in v Olomuc. Ker se nemčurji in judje tega potovanja neizmerno bojijo, zato mora imeti velik političen namen. Nekateri pravijo, da bode prišlo do kronanja našega cesarja s česko krono; neverjetno to ni, ako pomislimo, kako nemški Bismark sline cedi po lepejši českejši deželi. Zato kaže, da se narodi na Českem pomirijo in v starejši zvestobi ukrepajo. — Nemški liberalci, ob enem več ali manjše očitno prusački Bismarkovci, hujskajo Nemce zoper ministra Taaffeja in zoper ministerski ukaz, naj se na Českem s českimi strankami česki uraduje, češ, da je „nemštvo“ v nevarnosti. Tudi na Štajerskem pričeli so ti hujskači glasiti se; tako v okrajnem zastopu v Weizu, pa tudi v Mahrenbergu je nekdo 42 posestnikov (?) naščuval, da so prošnjo podpisali zoper narodne pravice Slovencev do slovenščine v šoli in uradu. — Na Koroškem v Velikoveci je 10. junija volitev za deželni zbor. Kaj Slovenci v tej reči ondi delajo, o tem ne čujemo nič, ne beremo nič, ko bilo bi mrtvo vse! — Slovenski listi v Ljubljani so poslanca Žvegeljna, ki je med nemčurje in liberalce všel pozabivši svojo slovensko kri, ter nedavno obrekoval kranjske narodne poslance grofa Hohenwartha in kneza Windischgräza, strahovito zdelali. Očitati so mu leganje, nehvaležnost do dr. Bleiweissa, ki je nekdanji fantiča Žvegeljna očetu grofu Hohenwartha priporočil tako, da je bil v orientalsko akademijo sprejet, dobil vedno večje službe in sedaj postal bogatin in baron; grajali so na njem dosledno breznačajnost, častilakomnost, neko omazano dunajsko pravdo; vse to pa je ta kranjski odpadnik in renegat mirno v žep vteknil. Za Slovence je mrtev pa tudi v drugem oziru! — Veliki posestniki kranjski so Litjiškega „viteza brez konja“ znanega Vesteneka izvolili za deželnega poslance; narodna stranka se volitve ni hotela udeležiti. Vestenek bo težko dolgo se veselil svojega poslanstva, ker bodo nekateri zbori, zlasti pa česki in

kranjski, bržčas razpuščeni. — General Uhacij je zlati dal 2046 novih centov težko kanono, ki poganja 56 kilo težke šrapnele, v katerih vsakem je 640 krogelj, celih 4755 metrov daleč. — Magjari začeli so se med seboj klati. Grof Zichy-Ferraris je lani moral državno tajništvo odložiti, ker so mu očitali, da je se bogatil na državne stroške. Vsled tega je se sprl z večimi plemenitaši in je bil nedavno od grofa Karolija v dvoboju obstreljen, da je moral umreti; sedaj je zopet slišati o nadaljnjih dvobojih. Celó ministru Tiszaju so v državnem zboru oponašali sebičnost. Kalvinski ta magjar se pa za takšno očitjanje niti zmenil ni; to kaže na veliko gnjilobo na magjarskem. — Cesarski patent je baje uže podpisan, vsled katerega bo vojaška pokrajina združena s Hrvatsko. Bog daj! Stavljenje železnice od Siseka v Novi in Karlovac je baje od ogerskega ministerstva uže sklenjeno! Dobro, če je res!

**Vnanje države.** Železni Bismark je mislil papeža vloviti, da bi mu pomagali nemške konservativne poslance v vselej pokorne hlapce spremeniti. Kot plačilo je obečal z majnikovimi postavami menje strogo postopati. Papež so nedostojno ponudbo zavrgli. Temu pritrdujejo z veseljem vsi katoličani na Nemškem in jih poslanci, ki so tudi res v pruskem državnem zboru odločno zahtevali postavne pravice in svobode za sv. Cerkvo. Bismark bo torej prisiljen druge strune napeti ali — odstopiti, ako hoče 9 milijonov katoličanov pomiriti. — Papež so baje sklenili, nemškim katoličanom pa tudi celemu svetu razodeti, zakaj ni bilo mogoče s krutim in zavratnim deloma zaslepljenim lutovcem Bismarkom pogoditi se! — Francoska vlada ropota zoper katoličanstvo, a s tem pomaga le socijalistom. — Španjolci so hoteli polastiti se mohamedanske države Marokanske v Afriki, toda Angleži in Francozi jim tega ne dopuščajo. — Italijanski kralj je pred državnim zborom zopet povdarjal „narodno italijansko politiko“; to je pa tista politika, ki škili v Trst in našo Gorico, Istrijo in Dalmacijo. — Albanci so nesložni med seboj in se ne upajo prav udariti na Črnogorce. — Bolgari in Rumuni se pisano gledajo zavoljo Dobrudže, ki prav za prav Bolgarom pripada, a Rumuni so njo vsled zadnje turške vojske dobili. — Turški sultan bo moral kmalu ali izpeljati, kar je v Berlinskem miru obečal, ali se pripraviti na konec Turčije v Evropi. Toda tudi v Aziji mu slabo kaže. Arabi so se vzdignoli in ga hočejo odstavit. — Ruski car je ukazal kmete zbirati v kmetovalskih zborih, da se posvetujejo o potrebah kmetijstva. Glavač nihilistom bil je nemški jud dr. Weimar, ki je sedaj obsojen v prognanstvo na 13 let v Sibirijo. Knez Gorčakov je se odpeljal na Nemško v Baden. Zoper Kitajce zbirajo Rusi vojakov in brodovja. — V Ameriki se Peruvijancem godi hudo; Chilenci so jim vzeli mesto Moquequa, trdnjavo Puerta de los Angeles in pri Takni pobili celo peruvijansko-bolivijansko armado, med tem ko

chilensko brodovje bombardira glavni mesti Callao in Limo.

## Za poduk in kratek čas.

### Slovani ob nemškej meji.

VIII. Povsod v družbenskem življenji tiščali so Slovana nazaj. Nikjer ga niso trpeli, da bi se poprijel kakšnega častnega rokodelstva. Še pred 200 leti so po nemških mestih v Lužici zahtevali, naj dokaže vsak, ki je hotel biti sprejet v rokodelsko zadrugo ali „ceho“ (Zunft), z rojstvenim listom, da ga ni rodila slovanska mati. Teško tudi so slovanskega človeka sprejeli v mesto tako, da bi mu podelili meščanske pravice. L. 1409 sklenil je lüneburški mestni zbor, da se Slovaniu sploh pod nikakšnimi pogoji ne podeli meščanska pravica; če se oženi nemšk meščan, torej svoboden mož, s Slovanko, naj so njiju otroci nesposobni za kakšno javno službo. Vender povsod niso bili tako strogi. Zamogel si je Slovan, če je obogatel, meščansko pravico kupiti, toda mojster rokodelski ali celó mestni svetovalec, to pa ni mogel do l. 1591 biti neben Slovan. Še hiše si Slovan ni smel tako dragoceno postaviti, kakor Nemeč.

Jako zgodaj začeli so Nemeči misliti na prepoved slovanskega jezika po sodnijah, uradih in v cerkvi. Pri cerkvenih opravilih prepovedala se je slovanska liturgija, l. 880 sv. Metodiju po papeži Ivanu VIII. dovoljena, precej zgodaj. Prepovedal jo je papež Ivan XIII l. 968. kojega je bil nemško-rimski cesar Oton I. v to posilil. To je tisti cesar, kateri je v Magdeburgu osnoval nadškofijsko stolico vseh škofijstev po Slovanskem ob Labi in Odari. Škofje in jihovi duhovniki bili so sami Nemeči in trdni zatirovalci slovanskega življa. Cirilica se je izgubila na severji brez vsakega sledu. Po uradih razglasili so prvo prepoved slovanščine l. 1293 in sicer pri sodniji. Bila sta to nienburški opat in grof Bernhard. V Altenburgu na Turinskem zagrozil je se grof Friderik l. 1327 s smrtno kaznijo vsakemu uradniku, kateri bi po uradih posloval v slovanskem jeziku. Nek škof v Vratislavu je svojim kmetom na Viči ukazal naučiti se v petih letih nemški, če ne, bode jih vse progнал!

Denes sklenemo te sestavke, kateri so nam jasnili nemilo osodo slovanskega plemena ob nemškej meji. Čutečemu slovanskemu srcu mora najmenje težko djati, ako se ga uže nevolja in srd ne polastita. Res hudo pokoraval je se Slovan zavoljo svojega starega greha, kateremu je ime: nesloga! Manjkalo nam je potrebne sloge in vzajemnega postopanja. Vsako pleme, vsaka zadruga, vsaka rodbina delala je na drobljenje narodne sile. Nikedar še niso n. pr. vsi jugoslovanski narodi skupno postopali zoper nasprotnika. Sosedni nam Hrvatje, Srbi in Bolgari so vsak hodili svojo pot; Slovencem niso bili nikdar v pomoč, ako iz-



vzamemo turške boje. Osamljene Slovence je toraj morala stisniti oberska, bavarska, nemška in magjarska sila. Da nas niso še bolj do čista iztrebili, temu je mnogo krivo to, da solnograška nadškofija ni segala dalje, nego do Drave, kakor je bil Karol Veliki zaukazal prepustivši kraje slovenske na jugu od Drave oglejskemu nadškofijstvu. Nemški solnograški ali saleburški duhovniki bili so na severnem bregu Drave ponemčevanju velik pripomoček med tem, ko je oglejsko nadškofijstvo bilo slovanstvu preje prijatelj, nego sovražnik. Sploh pa smo Slovenci le vsled svoje krotkosti in pohlevnosti potolažili grabljivega nemškega leva, da nas ni popolnem pohrustal. Prav podobni slovanskej lipi vpognili smo se silovitemu viharju, a med tem korenine in stebila ukrepili, da se zopet veselo vzravnavamo. Severni naši bratje bili so številnejši od nas in močnejši, a tudi okorni, kakor hrast. Zahrul je torej nad nje najsilnejši nemški vihar in jih polomil ali izruval. Vse gornje in spodnje Avstrijsko, velik kos Česke, Šlezijo, vse slovanske pokrajine ob Menu, Zali, v Turinskem, sedanjem Saksonske, ob gorovji Harz, vse ob Alleri, ob srednjem Labi tje do Trave, Baltiškega morja in Odare, vse te dežele so Slovani zgubili. Nemeč in ponemčeni Slovan sedaj ondi živi. Nekdaj mogočni, številni slovanski rodovje polabskih Slovanov so preminoli. Kar jih niso iztirali ali pobili, to je se potopilo v nemštvu. Revni ostanek kakih 250.000 duš lužičkih Srbov v Saksonske in Pruske spominjajo še nas na nesrečne slovanske brate ob severo-nemški meji.

Dr. L. G.

**Smešničar 23.** Mož je imel gluho ženo. Pošlje jo k vračniku. Ta pride čez nekaj časa h kmetu in mu reče: no, oče, sedaj je nekoliko boljše, vaša zakonska čuje uže ne eno, namreč na levo uho, sedaj bodem jej skušal ozdraviti še desno uho. „Nikarte tega, gospod doktor, lepo vas prosim; tako je ravno prav; kajti, ako mi zopet čuje na obadva ušesa, potem bo zopet vsaka mojih besed pri njej šla skoz eno uho noter in skoz drugo vun, sedaj njej pa utegne vendar v glavi kaj ostati.“

## Razne stvari.

(*Svitli cesar*) so pogorelecem v Dobrovecih mariborskega okraja darovali 1000 fl.

(*Imenovani*) so g. dr. Jož. vitez plem. Scheuchenstuel za okrajnega sodnika v Šmariji, g. Alojz Kantoni za okr. sodnika v Slov. Gradci in g. dr. Anton Čuber plem. Okrog gre iz Slov. Bistrice za adjunkta k okrožnej sodnji celjskej.

(*V Slatini*) je sestavljen odbor, ki si prizadeva doognati stavljenje postranske ali sekundarne železnice iz Poličan do Slatine. Odborniki so gospodje: Kurtz, dr. Glaks, A. Fleischmann, župan Ožgan, srenjski svetovalec Potočnik in nadinženir Wiesinger, kateri nasvetuje svoj načrt s tunelom v Ga-

brniku, ki bi stal svojih 165.990 fl. vsa železniška proga pa 973.490 fl.

(*Toča in povodenj*) je v ptujskem okraju hudo razsajala; 16 srenj je toča zadela in 10 srenj povodenj poškodila, posebno ob Pesnici.

(*Goljufna igralca*) Anton Logarič in Matija Majhenič, ki sta tudi v Mariboru kmetom denarje jemale po igri s 3 orehovimi luščinami, bila sta v Celji obsojena v težko ječo na 2 leti in 6 mesecev. —

(*V Jurkloštersko farno cerkev*) vlomili so roparji, odprli tabrnakelj, presv. Rešnje telo raztrosili, prelomili monštranco, pred korom na tla postavili in iz darilnika pri velikem altarju nekaj drobiša vropali. Grajščinska vrata so z drogom zavezali. Okrogloličen mož, kakih 30 let star, hodil je ove dni okoli cerkve in po grajščini ter z obvezano roko beračil.

(*Nečloveška mati*) Magdalena Zorkova v Dobrovecih marib. okraja je svoje nezakonsko dete v gozdu v mah 25. t. m. zakopala. Neka stara ženica je dete po naključju še živo drugi dan našla. Mati je svojo hudodelstvo obstala. Njena mati je vdova in slednjič do tal pogorela.

(*Prisrčno zahvalo*) izrekajo Dobrovski pogorelci svitlemu cesarju za darovanih 1000 fl., mil. knezoškofu lavantinskemu za 30 fl. tak isto izreka mil. knezoškofu pogorelec Jož. Visočnik za darovanih mu 5 fl.

(*Javno zahvalo*) izrekajo podpisani č. g. župniku Davorinu Šketu, ki nam uže več let blagodušno priljubljeni nam list „Slov. Gospodar“ naročujejo: S. Lorgar, T. Smeh, T. Berglez, J. Šket. Bog Jim plati!

(*Iz Celja*) se nam poroča, da je bil ondi Jož. Jurič obsojen na 4 mesece ostrega zapora, ker je Ljubeja ubil, ter mora še 300 fl. zapuščenaj vdovi Ljubejevej plačati: 17letni Anton Vertnik je pa dobil 4 leta težke ječe, vsak mesec po 1 post, in vsako leto od poldne 29. marc. do poldne 30. marcija temno ječo, ker je 29. marcija t. l. neusmiljeno Kocuvana z debelim kolom tako dolgo po glavi tolkel, da mu je glavo zdrobil.

(*Veliko zločinstvo*) zgodilo je se v Jirsoveih ptujskega okraja, kder je nepoznan ropar ubil 70letno Katarino Golob ter odnesel 4 zlate, 41 srebrnih goldinarjev, 1 Marijino cvancigo in 5 papirnih goldinarjev. Sumijo na postopača Fr. Šalamuna iz Dragoviča.

(*Grdega morivca*) Zotterja so v Gradci obsodili na smrt, ker je ženo zastrupil, sedaj pa obsojenca zopet ženejo pred sodnika, ker je se izdal, da je tudi svoji 2 prejšnji ženi ubil in 1 pasterkinjo. —

(*Društvo „Hüttenberger-Union“ na Koroškem*) je za svoje fužine itd. neizmerno veliko gozdov pokončalo, veliko milijonov goldinarjev od delničarjev dobilo, a sedanji račun kaže namesto letnega dobička hud zgubitek 95.000 fl. Da bi se pa društvenim ravnateljem ali uradnikom huda

godila, tega ne more nihče reči. Vsi dobro propevajo. Samo ravnateljstvo dunajsko stane 60.000 fl. na leto. Kolika bedastoča! Društvo na Koroškem, ravnateljstvo pa v dragem Dunaji!

(V Celji obsojen) je bil Jakob Kaučič iz Lukavee, ker je Franca Kavčiča ubil, na 5 mesecev in na platež 200 fl. zapuščenim sirotam Kaučičevim; ubojstva bil je sicer nekriv spoznan, a kaznovan zaradi prestopka zoper varstvo življenja.

(Nesreča — letina.) Ko se danes 24. majnika (v ponedeljek) zjutraj ob 4. uri pripelja v Celje poštni vlak iz Trsta, stoji na ravno tem tiru, po katerem pridrda vlak, 60letni železnični čuvaj Jur Lednik, katerega mašina vrže ob tla ter mu glavo zdrobi. Nesrečnež je zapustil ženo s 4 otroci. — Mraz v noči med četrtkom in petkom je v celjski okolici včiniel mnogo škode. Vinogradi po nižavah so mnogo trpeli; fižol je pokončan; koruza in krompir se vtegneta še obrasti. — Sadja ne bo v naši okolici, razun nekoliko črešenj in grušek, skoraj nič. Žita obetajo dobro letino.

(Za družbo duhovnikov) sta vplačala čč. gg.: Ant. Vrečko, opat, 10 gl. (poprej že 120 gl.), Strah 25 gl. (ustn. in letn. dpl.)

**Loterijne številke:**

V Trstu 29. maja 1880: 39, 35, 10, 81, 26.  
V Linci " " " 86, 55, 57, 38, 90.  
Prihodnje srečanje: 12. junija 1880.

**Ponudba.**

Na prodaj so na pol izdelane cerkvene orgle z 12 registrami. Kdor jih hoče kupiti, se naj oglasi pri G. I. Globočniku v Ljubnem pri Celji. Dobile se bodo po prav nizkej ceni. 2—3

**Oznanilo.**

Pri deželnej kmetijski šoli v Grottenhofu blizu Gradca razpisane so za prihodnje šolsko leto 3 štipendije po 120 fl. vsaka, in 3 štipendije po 100 fl. vsaka. Prošnje se vlagajo do 1. avgusta 1880. Več pové oznanilo v št. 20 „Slov. Gospodarja“ od 13. maja 1880. 1—2

**Trgovski učenec**

14 let star, slovenskega i nemškega jezika zmožen, išče se v prodajalnici z mešanim blagom g. Aloz Lisec-a v Šoštanji (Schönstein). Druge pogoje s starši pismeno ali, ako mogoče ob predstavljenji učenca, tudi ustmeno.

Šoštanj, dne 17. maja 1880.

Alozij Lisec,  
trigovec.

**Služba organista in mežnarja**

je pri sv. Juriji na Goriškem izpraznjena. Prosilci naj se oglasio pri cerkvenem predstojništvu do 1. junija. 3—3

Cerkveno predstojništvo pri sv. Juriji na Goriškem.

**Ponudba.**

Na veliko izbirko imam priredjenega blaga za izdelovanje

**oblačil za gospode,**

jednako tudi mnogo uže narejenih oblek v najnovejšej modi po najnižej ceni.

A. Scheikel  
v Mariboru.

Ob enem priporočam svojo „sodapijačo“, koja v izvrstnej kakšnosti prodavam uže 13 let v občno zadovoljnost p. n. prejemnikov. 8—10

Livarna,  
Badgasse Nr. 9,  
blizo sl. cerkve.

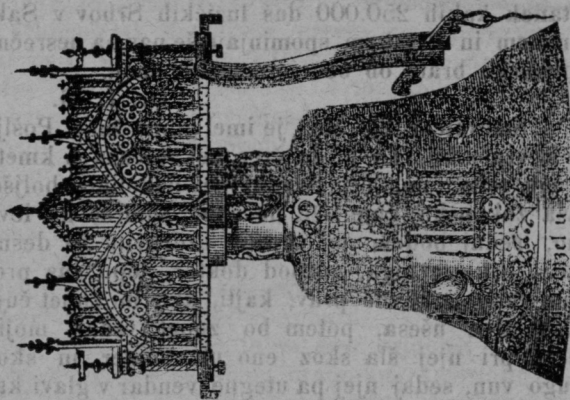


C. kr. privil.

Številnih priznaji  
za zlitte zvonove  
je priredjenih za  
ogled.

zvonarna in livarna

**g. Janeza Dencel-na in sinov**  
v Mariboru,



zлива posebno izvrstne zvonove in najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz bese-merskega jekla in iz hrastovega le-a in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!

1—8